

Determining the intervening conditions in presenting a model of improving the quality of e-learning at Farhangian University of Khuzestan Province based on constructivist theory

Morid neazi: PhD student, Department of Educational Administration, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran.

Gholamhossein Barekat*: Faculty member, Department of Educational Administration, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran.

Leila Bahmaie: Faculty member Department of Educational Administration, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran.

Abstract: The purpose of this study is to investigate the intervening conditions in improving the e-learning quality of Farhangian University of Khuzestan Province based on constructivist and grounded theories. In the last two decades, constructivist theory has transformed the knowledge and skills needed for a successful life due to developments in the economic, social and technological fields. The statistical population of the study consisted of managers and officials of Farhangian University, as well as experts, thinkers and prominent professors of this university. In the qualitative phase of the research, purposeful sampling was used to select the participants while in the quantitative phase, stratified-random sampling method was used for this purpose. This study adopted a mixed-method approach in which open and axial coding were used to analyze the data. The results of this study introduced the "intervening conditions" in improving the educational quality of Farhangian University in Khuzestan province through educational media, social, cultural, and moral factors.

Keywords: Quality Improvement, Farhangian University, Grounded Theory, Intervention Conditions.

***Corresponding author:** Faculty member, Department of Educational Administration, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran.

Email: v_data@yahoo.com

مقدمه

یکی از رویکردها در آموزش نوین استفاده از نظریه های جدید یادگیری در تدریس است. نظریه پردازان یادگیری نظریه های گوناگونی ارائه نموده اند. یکی از جدیدترین آنها نظریه سازنده گرایی است که یک تغییر پارادایم در معرفت شناسی و نظریه های یادگیری قلمداد می شود. طبق این دیدگاه فلسفی - روان شناختی، واقعیت و معنی به طور فعال توسط خود افراد و در ذهن آنها ساخته می شود، و افراد بیشتر آنچه را که یاد می گیرند، خود می سازند. اصول اساسی سازنده گرایی به نظریه های یادگیری جان دیویی، ژان پیاژه و جروم برونر، و ویگوتسکی بر می گردد. یکی از بانفوذترین نظریه های سازنده گرا که توسط ویگوتسکی ارائه شده است، سازنده گرایی اجتماعی است که براساس آن تعامل اجتماعی کلید ساختن دانش است. امروزه سازنده گرایی به عنوان یک نیروی با نفوذ و قوی در اصلاح فرایند یاددهی- یادگیری مطرح است (فتحی ۱۳۹۸).

نظریه سازنده گرایی در دو دهه اخیر، دانش و مهارت های مورد نیاز برای موفقیت در زندگی امروزی به دلیل تحولات در حوزه های اقتصادی، اجتماعی و فناوری تغییر یافته است. امروزه دانش آموزان نیاز دارند تا بفهمند که چگونه به اطلاعات مورد نیازشان دسترسی داشته باشند و چگونه این اطلاعات را در موقعیت های واقعی زندگی به کار ببرند. علاوه بر این، دانش آموزان با موقعیت های بسیاری مواجه هستند که برای آن جواب سر راست و از پیش آماده شده ای وجود ندارد بلکه به جای آن، آنها بایستی بتوانند موقعیت ها را تحلیل کنند و دانش و مهارت خود را برای پیدا کردن راه حلی که مفید است به کار گیرند. فیلسوفان، روانشناسان و صاحب نظران حوزه تعلیم و تربیت به تبع این تحولات، به نظریه های جدید یادگیری بویژه سازنده گرایی روی آوردند. دیدگاه سازنده گرایی تأکید می کند که یادگیرنده، فعالانه دانش را می سازد سازنده گرایی یک دیدگاه روانشناختی و فلسفی

است که طبق آن افراد بیشتر آنچه را که یاد می گیرند و می فهمند خود می سازند و شکل می دهند. به طور کلی، سازنده گرایی یک شناخت شناسی و یک نظریه یادگیری است که در قیاس با نظریه های شناخت شناسی و یادگیری گذشته، یک تبیین تازه از ماهیت دانش و چگونگی یادگیری انسان به دست می دهد (غلامی ۱۳۹۵). دیدگاه سازنده گرا در خصوص یادگیری، یک نظریه مؤثر در بیست سال گذشته بوده است. بخشی از جنبش شناختی معاصر که ناشی از عدم رضایت از تعلیم و تربیت سنتی متأثر از رفتار گرایی بوده است. سازنده گرایی مجموعه جدیدی از راهبردهای آموزشی نیست، بلکه در خواستی برای تغییر در دیدگاه های فلسفی دست اندرکاران تعلیم و تربیت است و این تغییر بر دیدگاه آنها در خصوص دانش و یادگیری تأثیر می گذارد. با توجه به چشم اندازها در زمینه های مختلف اخلاق، آموزش ریاضیات، فلسفه، روانشناسی اجتماعی، آموزش علوم، مطالعات اجتماعی، این نظریه ما را به تغییر موقعیت خودمان در رابطه با جریان های عمده ای که در این قرن بر آموزش و پرورش تأثیر گذاشته اند، یعنی عمل گرایی، معرفت شناسی، ژنتیک، و کنش متقابل اجتماعی، دعوت می کند (آفاجانی ۱۳۹۸).

از سوی دیگر با توجه به گسترده گی حوزه کیفیت، اندیشمندان و نظریه پردازان آموزشی هنوز به وفاق مشترکی در زمینه کیفیت دست نیافته اند، اما آنچه که مسلم است این است که کیفیت ضعیف آموزش پایه نه تنها برسطوح پس از آن (متوسطه و عالی) تأثیر می گذارد، بلکه موجب محرومیت شدید از فرصت های اجتماعی نیز می شود. علاوه بر این، دستیابی به دستاوردهای مؤثر و مرتبط یادگیری به عوامل متعددی از جمله فرایندهای یاددهی و یادگیری، محیط ها و عاملان آموزشی مرتبط است که به شکل یکپارچه و هماهنگ، زمینه لازم را فراهم می کنند تا یادگیرندگان قادر به کسب مؤثر دانش، مهارت ها و قابلیت های لازم شوند. تضمین کیفیت و سنجش دستاوردهای یادگیری به اشکال

گوناگونی در سطوح مختلف نظام آموزشی انجام می شود و تاکنون تلاش های زیادی برای تعریف مهارتها و قابلیت های کلیدی جهت پایش برنامه های آموزشی انجام شده است. اما علیرغم همه این تلاش ها، هنوز چالش کیفیت و بحران یادگیری به قوت خود باقی است (کنفرانس ملی ارتقای کیفیت آموزش و یادگیری ۱۳۹۶)

همزمان با تغییرات سریع فنون و مهارت ها و ظهور پدیده های نوین در فناوری اطلاعات و ارتباطات و تأثیر آنها بر شیوه ها و روشهای زیستن، فرایند آموزش و تعلیم و تربیت نیز که یکی از ارکان اساسی و بنیادین جوامع است متحول و دگرگون شده است. تأثیرپذیری تعلیم و تربیت از فناوری را به عنوان رویکرد « یادگیری الکترونیکی »، اطلاعات و ارتباطات جدیدی در یادگیری مطرح ساخته که فرصتهای یادگیری مستقل، سبکهای تدریس و طراحی محتوا به شیوه های گوناگون و متنوع را فراهم آورده است. این رویکرد نوین برخلاف رویکرد سنتی یادگیری و آموزش که یاد دهنده محور بود، انعطاف پذیرتر و یادگیرنده محور است و از طریق تشخیص بخش ها و ماهیت پویای تعلیم و تربیت نوین مدرسان را ترغیب می کند تا خود را با فرایند تغییر مداوم تطبیق دهند (رضوی زاده ۲۰۱۶). یادگیری الکترونیکی به استفاده از فناوریهای مبتنی بر اینترنت، به منظور افزایش میزان آموختن مربوط می شود و می تواند فراگیر را در زمینه تفکر انتقادی، خود محور بودن و انجام کارگروهی کمک کند و ضمناً نقش فراگیر را از حالت غیرفعال به یک شخص فعال خود محور و نقش مدرس را به یک فرد حامی تغییر می دهد. اگر یادگیری الکترونیکی و سایر فناوری های آموزشی به طور صحیح و مناسب استفاده شوند، به کارگیری آنها برای یادگیری تجربی نیاز به بحث و گفتگو دارد و لذا عرصه توسعه شبکه مطرح می شود (ویلیامز ۲۰۱۱).

گسترش روز افزون دسترسی به سخت افزارها و نرم افزارهای مناسب برای آموزش الکترونیکی، به خصوص توسعه شبکه جهان گستر وب، افق جدیدی را پیش روی

مؤسسات آموزشی نهاده است. به نظر می رسد استفاده از این امکانات برای آموزش، به تحقق برخی از آرمان هایی که به عنوان ملاک های کیفیت آموزش از آن نام برده می شود، از جمله: فراگیرمحوری، یادگیری مادام العمر، یادگیری فعال، تعامل در یادگیری و چند رسانه ای بودن، کمک کند. هرچند برخی از مؤسسات آموزشی، در سالهای اخیر، نسبت به ارائه کامل دوره های آموزشی به صورت الکترونیک اقدام نموده اند، اما هنوز شواهد زیادی در مورد نتایج ارزشیابی این برنامه ها منتشر نشده است. با توجه به مزایای عمومی آموزش الکترونیکی و قابلیت های ویژه آن در آموزش پزشکی، به نظر می رسد ادغام آن در برنامه های جاری آموزشی دانشگاه ها، به طوری که آموزش متداول به شکل تلفیقی از آموزش سنتی و آموزش الکترونیک ارائه شود، اجتناب ناپذیر باشد (زندى و همکاران ۱۳۹۹). گرایش روز افزون نسبت به آموزش الکترونیکی حاکی از مزایای مختلف این روش نسبت به روشهای سنتی آموزش است و از مطرح ترین محیط های یادگیری در عصراطلاعات می باشد. اطلاع از نتایج پژوهش یادگیری درزمینه الکترونیک، مدرسین و محققین را جهت تصمیم گیری در انتخاب روش تدریس در کلاس آگاه تر خواهد نمود تا بر این اساس در جلسات کلاسی خود روش مؤثر و مفید را به اجرا درآورند (ابومسعودی ۱۳۹۴). سرمایه اصلی هر جامعه، نیروی متخصص، کارآمد و آگاه به علم و دانش روز می باشد که کشور عزیزمان ایران از این امر مستثنی نمی باشد. با پیشرفت روز افزون جوامع، نیاز به آموزش های نوین خود را امری ضروری نشان می دهد. فرزندان و آینده سازان این مرز و بوم نیاز به تربیت و آموزش صحیح خواهند داشت. به همین دلیل بهره گیری از فناوری های نوین فناوری و اطلاعات در امر آموزش و پرورش و تربیت نیروی انسانی خلاق و کار آمد بسیار ضرورت می نماید. در این راستا توسعه نظام یادگیری الکترونیکی در بسیاری از دانشگاهها در سراسر دنیا، ضرورت استفاده از این روش آموزشی را بخوبی نشان می دهد. قابلیت های بالای این نظام آموزشی، اهمیت و

پژوهش حاضر، پس از طراحی سؤالات کلی و تدوین پروتکل مصاحبه، مصاحبه‌های عمیق با صاحب‌نظران انجام شد. پس از پایان هر مصاحبه، محتوای ضبط شده آن مصاحبه به صورت کامل بر روی کاغذ پیاده‌سازی و اقدام به کدگذاری اولیه داده‌ها شد تا مفاهیم اولیه استخراج شوند. بعد از رسیدن به اشباع به مطالعه عمیق‌تر مبانی نظری و تحقیقات پیشین شد تا از ترکیب آن‌ها با تجربیات پژوهشگر و نظرات صاحب‌نظران نسبت به طراحی مدل اقدام شود. مدل طراحی شده در اختیار صاحب‌نظران قرار گرفت و بعد از دریافت پیشنهادات و نظرات آن‌ها در مورد طبقه‌بندی مقوله‌ها و مفاهیم، مدل نهایی آموزش الکترونیکی طراحی شد. سپس بر مبنای مدل مذکور، اقدام به تدوین پرسشنامه آموزش الکترونیکی گردید. پس از توزیع و جمع‌آوری پرسشنامه‌ها بین افراد جامعه آماری، با استفاده از مدل معادلات ساختاری، مدل ارتقای کیفیت آموزش الکترونیکی در فاز کمی نیز مشخص شد. همچنین، به دلیل نامعلوم بودن تعداد دقیق جامعه آماری بخش کمی و به علت حساس نبودن نرم‌افزار اسمارت پی‌ال‌اس به تعداد جامعه آماری با استفاده از روش نمونه‌گیری در دستری تعداد ۳۸۵ پرسشنامه کامل از میان مدیران و مسئولین دانشگاه فرهنگیان و اساتید و دانشجویان دانشگاه فرهنگیان جمع‌آوری و برای تجزیه و تحلیل مورد استفاده قرار گرفت.

یافته‌ها

یافته‌های پژوهش استخراج ۱۲ مقوله اصلی را نشان داد که این مقوله‌ها عبارتند از مدیریتی و زیرساختی، برنامه‌های درسی، اهداف، محتوا، رسانه آموزشی، عوامل اجتماعی، فرهنگی و اخلاقی، عوامل اقتصادی، عوامل انسانی، تعامل، آموزش و یادگیری، ارزشیابی و تکالیف و زیرساخت‌های پشتیبانی. در نهایت مقوله‌ها در دل ابعاد شش گانه مدل پارادایمی به صورت موجبات علی (۱) مقوله، مقوله اصلی: ارتقای کیفیت آموزش الکترونیک (۳) مقوله، راهبردها (۳ مقوله)، شرایط زمینه‌ای (۲ مقوله)،

ضرورت به کارگیری آموزش الکترونیکی را انکار ناپذیر کرده است. با توسعه یادگیری الکترونیکی در سطح دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، اجرای برنامه‌های یادگیری الکترونیکی و لزوم تأمین الزامات و استانداردهای مورد نظر برای طراحی، توسعه و پیاده‌سازی یادگیری الکترونیکی در آموزش عالی اهمیت یافته است.

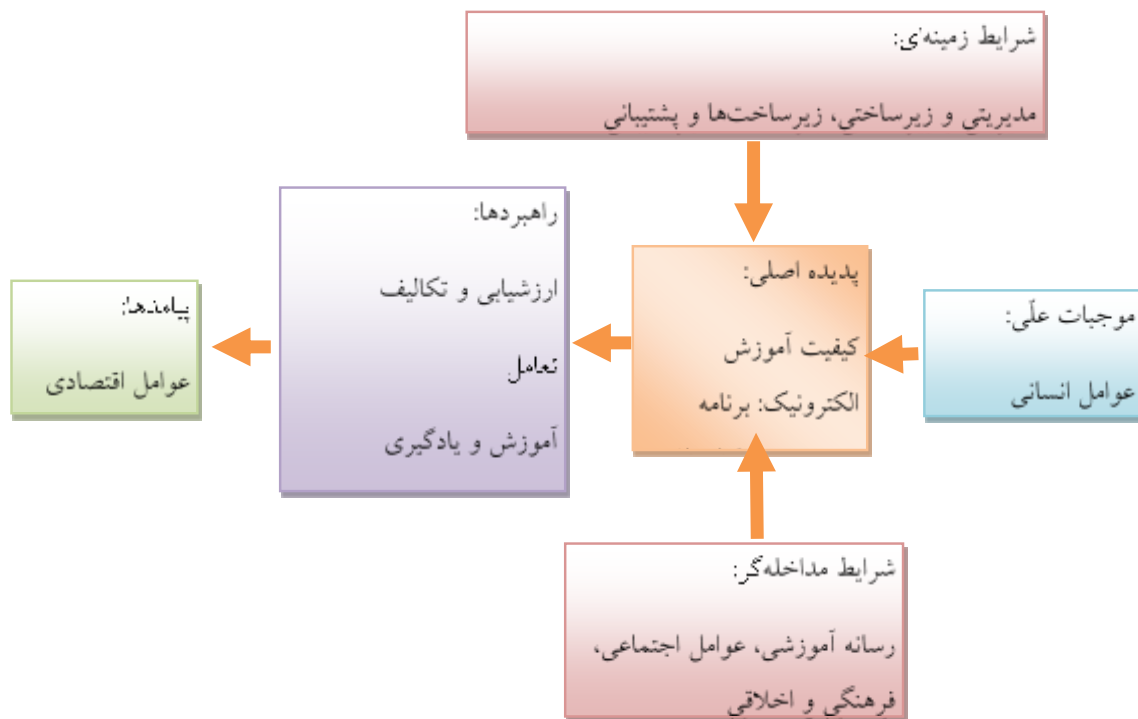
دانشگاه فرهنگیان استان خوزستان کیفی سازی آموزش الکترونیکی را سرلوحه کار خود قرار داده و در تلاش است با افزایش کیفیت آموزش الکترونیکی بهره‌وری را افزایش و هزینه‌ها را کاهش دهد. با توجه به اینکه طی سال‌های اخیر طراحی مدل آموزش الکترونیکی آغاز گردیده است، حال محقق با توجه به مطالب فوق جهت افزایش بهره‌وری دانشگاه و همچنین برای تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآمد، به روز نمودن اطلاعات معلمان پیشکسوت مطابق با پیشرفت جوامع امروزی و فناوری جهانی، در جهت رفاه حال ایشان و تربیت نسلی خلاق، پویا، متعهد، آگاه و عالم ضرورت دانسته موضوع پژوهش خود را شرایط مداخله‌گر در ارتقای کیفیت آموزش الکترونیکی دانشگاه فرهنگیان استان خوزستان قرار دهد.

روش کار

هدف اصلی پژوهش، تعیین شرایط مداخله‌گر در ارتقای کیفیت آموزش الکترونیکی دانشگاه فرهنگیان استان خوزستان می‌باشد. جامعه آماری تحقیق حاضر شامل متخصصین مدیران و مسئولین دانشگاه فرهنگیان، مطلعین آشنا به موضوع می‌باشد. روش نمونه‌گیری نظریه داده بنیاد؛ نمونه‌گیری نظری بود و نمونه‌ها با هدف دستیابی به اطلاعات جامع انتخاب شدند. نمونه‌گیری تا اشباع نظری مقوله‌ها ادامه یافت. ضمناً از مصاحبه عمیق، باز و غیرساختارمند به مدت ۶۰ تا ۱۰۰ دقیقه با هر کدام از مصاحبه‌شوندگان برای گردآوری داده‌ها استفاده شد. در مصاحبه شانزدهم، داده‌ها به اشباع رسید و مصاحبه هفدهم، برای اطمینان بیشتر انجام گرفت. برای اجرای

پس از انجام کد گذاری های باز و محوری، مدل مفهومی پژوهش مطابق آنچه در شکل ۱ نشان داده شده است طراحی گردید.

شرایط مداخله گر (۲ مقوله)، و پیامدها (۱ مقوله) جای گرفتند.

شکل ۱. مدل مفهومی ارتقای کیفیت آموزش الکترونیکی دانشگاه فرهنگیان استان خوزستان

Figure 1. A conceptual model for improving the quality of e-learning at Farhangian University of Khuzestan Province

ساختاری هستند که مداخله سایر عوامل را تسهیل یا محدود می‌کنند و صبغه علی و عمومی دارند.

شرایط مداخله گر شرایطی هستند که راهبردها از آنها متأثر می‌شوند. این شرایط را مجموعه‌ای از متغیرهای میانجی و واسط تشکیل می‌دهند. شرایط مداخله گر، شرایط

جدول ۱. عنوان شرایط مداخله گر، مقوله ها و کدهای تحقیق

Table 1. Intervention Conditions, Categories and Research Codes

مقوله ها و زیر مقوله ها	استخراج کد های باز انجام مصاحبات
سامانه	<ul style="list-style-type: none"> چند رسانه ای بودن سامانه دسترسی آسان سهولت استفاده از سامانه امنیت
رسانه آموزشی	<ul style="list-style-type: none"> ایمیل و چت و دانلود آسان و سریع مواد آموزشی وجود راهنمای آموزشی فیلم، تصویر مفید بودن ابزارها
عوامل اجتماعی اخلاقی	<ul style="list-style-type: none"> تنوع فرهنگی همخوانی محتوای دروس با ارزش های اخلاقی جامعه آموزش آثار مهم فرهنگی جامعه رعایت حریم خصوصی
فرهنگ و اخلاق	<ul style="list-style-type: none"> مسائل جامعه اساس و محور طراحی آموزش ها امکان درک مسائل اجتماعی ایجاد مساوات و عدالت آموزشی
فرهنگ و اخلاق	<ul style="list-style-type: none"> مسائل جامعه اساس و محور طراحی آموزش ها امکان درک مسائل اجتماعی ایجاد مساوات و عدالت آموزشی

بحث

پذیری و تغییر جنبه های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی حاکم بر جامعه می توان بیان نمود که ماهیت آموزش نیز تحول اساسی می طلبد بنابراین رسالت و مسئولیت دانشگاه فرهنگیان بیش از پیش سنگین تر شده است تا آنجا که علاوه بر تغییرات و اصلاحات اساسی در روش های آموزشی و به کار گیری آموزش الکترونیکی، کیفی سازی آن را نیز می طلبد زیرا تحول در نظام آموزشی را معلمانی به وجود می آورند که تربیت نسل نو را به عهده دارند و لازمه تحول در نسل نو، تحول در نظام تربیت معلم است که دانشگاه فرهنگیان می تواند گام های اساسی در جهت ایجاد تحولات در نظام آموزشی را بردارد (اسماعیل نیا، ۱۳۹۶).

از سوی دیگر توسعه روزافزون فناوری اطلاعات و استفاده از این فناوریها موجب شده است عصر جدیدی در زندگی جوامع بشری آغاز گردد که جامعه اطلاعاتی نامیده می شود. برای ورود به این دوره باید تمهیدات و امکانات لازم را مورد توجه قرار داد که مهمترین آن ها می توان بستر سازی مناسب فرهنگی را نام برد و نخستین اقدام در این خصوص لحاظ نمودن موضوع چگونگی استفاده بهینه از نرم افزارهای فناوری اطلاعات و ارتباطات در برنامه

یکی از زمینه هایی که امروزه در نظام آموزش عالی با آن مواجه هستیم بحث کیفیت در برنامه های یادگیری الکترونیکی است یادگیری الکترونیکی زمینه ها، مفاهیم و موضوعات جدیدی را ایجاد کرده که تفاوت های اساسی با محیط های یادگیری سنتی دارد. این نوع یادگیری در دامنه گسترده ای از فعالیتهای مبتنی بر فناوری اتفاق می افتد که کار یادگیری و تدریس در آن بسیار متنوع تر و متفاوت تر از محیط های سنتی است. بنابراین در چنین موقعیتی کیفیت برنامه های یادگیری الکترونیکی به ویژه در زمینه تدریس و یادگیری برخط امری بسیار ضروری و اجتناب ناپذیر به نظر می رسد. کیفیت، هزینه و بهره وری به عنوان سه عامل اساسی همواره مورد توجه خاص دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی بوده است، اما کیفیت بیش از دو عامل دیگر مورد توجه جدی قرار گرفته است. چون اعتقاد بر این است که هزینه و بهره وری به نوعی تحت تأثیر عامل کیفیت قرار می گیرند، اگر کیفیت بهبود یابد، هزینه ها کاهش یافته و بهره وری افزایش می یابد و با توجه به رشد سریع فناوری های آموزشی و به تبع تأثیر

۲۰۱۵). نیز در پژوهش خود، زیرساخت های فناوری اطلاعات و آموزش الکترونیکی ناکافی، محدودیت های مالی، کمبود پهنای باند اینترنتی مقرون به صرفه مناسب، فقدان سیاست ها و روش های اجرایی آموزش الکترونیکی، فقدان مهارت فنی کارکنان آموزش را به عنوان موانع به کارگیری آموزش الکترونیکی در کنیا شناسایی نمود.

امروزه دانشگاه فرهنگیان از اهمیت بسزایی برخوردار است تا جایی که می توان از آن به عنوان قلب تپنده سند تحول بنیادین نام برد. این دانشگاه، با بهره مندی از اساتید برخاسته از دل آموزش و پرورش و با بهره گیری از توان علمی پژوهشی خود، نقشی مهم در آموزش الکترونیکی بر عهده دارد. باید توجه داشت که نقش دانشگاه فرهنگیان در آموزش و پرورش فقط آموزش دروس یا انتقال محتوا و مفاهیم و یا حتی انتقال میراث فرهنگی نسل های گذشته به نسل های امروز نیست بلکه هدف بسیار والاتر و آن رشد و پرورش دانش آموزان در تمام ابعاد جسمانی، ذهنی، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی مطابق با سند تحول بنیادین در نظام تعلیم و تربیت اسلامی کشورمان است. از سویی دیگر در دنیای امروز ما با رشد بسیار سریع علم و دانش، فناوری، جمعیت و در نهایت پیشرفت های وسیع و گسترده در زمینه ی فناوری و اطلاعات و همچنین ظرفیت آن ها در ارائه فرصت های آموزشی و کاهش هزینه ها مواجه هستیم و چون همه نظام های آموزشی به کارگیری توسعه فناوری های آموزشی در فرایند برنامه درسی را، در دستور کار خود قرار داده اند با توجه به این مهم رسالت و مسئولیت دانشگاه فرهنگیان بیش از پیش سنگین تر و حساس تر شده است تا آنجا که علاوه بر تغییرات و اصلاحات اساسی در روش های آموزشی و به کار گیری آموزش الکترونیکی، کیفی سازی آن را نیز می طلبد زیرا تحول در نظام آموزشی را معلمانی به وجود می آورند که تربیت نسل نو را به عهده دارند و لازمه ی تحول در نسل نو، تحول در نظام تربیت معلم است که دانشگاه فرهنگیان می تواند

آموزش عمومی است. در عرصه آموزش الکترونیکی ایران، ضعف ساختار فرهنگی از جمله مشکلات بارز قابل مشاهده در این زمینه است. به طوری که بسیاری از دانشجویان و حتی اساتید با مزایا و معایب این روش آشنایی ندارند. ورود سلیقه ای دانشگاه ها به بحث آموزش مجازی، باعث معضلات بی شماری برای دانشجویان شده است که از جمله این مشکلات می توان به پرداخت هزینه های زیاد بدون استفاده از امکانات کافی دانشگاه اشاره کرد که با این شرایط دانشجویان مجبور به ادامه تحصیل هستند. ناآشنایی برخی استادان به خصوص قدیمی تر با فناوری های اطلاعاتی و رایانه ای، عدم تضمین کیفیت در آموزش عالی و نبود اتصال پر سرعت همه دانشجویان در کشور از جمله موانع رسیدن به آموزش الکترونیکی با کیفیت است (مقصود ۱۳۹۷).

در تحلیل سؤال پژوهش (شرایط مداخله گر اثرگذار بر ارتقای کیفیت آموزش الکترونیکی دانشگاه فرهنگیان استان خوزستان) باید بیان داشت که مقوله های رسانه آموزشی، عوامل اجتماعی، فرهنگی و اخلاقی به عنوان شرایط مداخله گری اثرگذار بر ارتقای کیفیت آموزش الکترونیکی دانشگاه فرهنگیان استان خوزستان، شناسایی شدند. این یافته ها با پژوهش های روی (۲۰۱۵)، جی بادین و آکینیسویه (۲۰۱۰)، الهجرن و همکاران (۲۰۱۳)، الغمدی و سامرجی (۲۰۱۶) همسوست. روی (۲۰۱۵) فقدان تعامل اجتماعی (احساس انزوا و تنهایی) را مهم ترین عامل اجتماعی در آموزش الکترونیکی شناسایی کرد. جی بادین و آکینیسویه (۲۰۱۰) چالش های فرهنگی و اجتماعی را مهم ترین مانع آموزش الکترونیکی شناسایی کرد (لهجرن و همکاران ۲۰۱۲). مقاومت در مقابل نظام نوین آموزش را از عوامل مهم در عدم اجرای آموزش الکترونیکی دانست (الغمدی و سامرجی ۲۰۱۶). ضعف دسترسی به فراگیران و مدرسان، وجه کم به فرایند ارزشیابی دوره های آموزش مجازی، کیفیت پایین محتوای ارائه شده در آموزش مجازی، عدم تسلط به زبان انگلیسی از مهمترین چالش آموزشی؛ آموزش الکترونیکی دانست (تارس و همکاران

in virtual education in Farhangian University in order to develop human resources (qualitative study). Quarterly Journal of Human Resources Education and Development. Fourth Year, No. 15, Mahdiun, R, Qahramani, M, Ferasat khah, M, et.all 2011, Learning quality in e-learning centers; A qualitative study, Journal of Library and Information Research, Vol. 45 , No. 58 , Pp 76-79. [in Persian]

Marshall, S 2013, Evaluating the strategic and leadership challenges of MOOCS. Journal of Online Learning and Teaching, Vol. 9, No. 2, Pp. 216-227.

Masoumi, D 2007, Quality Improvement in Virtual Universities. 2nd Conference on E-Learning; 2007 Dec 14-16; Zahedan: University of Sistan and Baluchestan. [in Persian]

Moghaddam, A, Kamalian, A, Orei Yazdani, B 2016, Explaining and Designing an Entrepreneurial Human Resource Management Model: Foundation Data Approach. Journal of Management Improvement, Vol. 12 , No. 3 , Pp. 54-63. [in Persian]

Momeni Rad, A, Akbar, K 2005, Quality assurance in e-learning using e-learning standards. [in Persian]

Muller, C. L 2001, Masters in nursing students experiences as a member of a virtual classroom on the internet. doctoral dissertation Indiana University, Indiana.

Naderi Far, M, Qaljaei, F, Jalal al-Dini, A, Rezaei, N, Salar, A 2016, Challenges of e-learning in medical education, Journal of Education Development in Medical Sciences, Vol. 9 , No. 23 , Pp. 23-34. [in Persian]

National Conference on Improving the Quality of Education and Learning^{۲۰۱۷}.

Nazeri, N 2017, A Study of Factors Affecting E-Learning in Medical Sciences, Journal of Health Informatics and Biomedicine, Medical Informatics Research Center, Vol. 4 , No. 2 , Pp. 98-107,

گام های اساسی در جهت ایجاد تحولات در نظام آموزشی را بر دارد.

لازم به ذکر است که پژوهش حاضر برگرفته از پایان نامه مقطع دکتری با کد اخلاق ۹۷۸۸۰ می باشد.

References

- Aghajani, Moin. 2020. Constructive teaching methods, defining and presenting some of its aspects. ayandesazan.blogfa.com. [in Persian]
- Al-Gamdi, A, Samarji, A 2016, Perceived barriers towrds e-learning by faculty members at a recently established university in Saudi Arabia, International Journal of Information and Education Technology, Vol. 6, No. 1, Pp. 23-28. [in Persian]
- Al-Hujran, O, Aloudat, A, Al-Hennawi, H, et all 2013, Challenges to Elearning Success: The student perspective. In Proceedings of the 2013 International Conference. [in Persian]
- Fathi, Mohammad Reza. ۲۰۲۰. The theory of social constructivism and its implications for the teaching and learning process. [in Persian]
- Gbadeyan, R, Akinyosoye-gbonda, O 2010, Barriers to Effective Implementing MBA ELearning Programme: A Survey, African Journal of Basic & Applied Sciences, Vol. 2 , No. 5, Pp. 144- 152. [in Persian]
- Gholami, manzar. 2015. An Introduction to the Theory of Constructivism in Learning and Its Application in Education. 3rd International Conference on Psychology, Educational Sciences and Lifestyle. [in Persian]
- Grayson, Anderson 2005. E-learning in the 21st century, Theoretical and practical foundations, Science and Technology Publications, Vol. 10 , No. 2 , Pp. 33-39.
- Ismail Nia, Mojgan. Mountainous, Hossein Ali Maqool, Ali. Nodehi, Hassan (1396). Presenting a model of excellence

- of Research in Open and Distributed Learning, Vol. 16, No. 1, Pp. 76-87.
- Walkington, C. A 2013, Using adaptive learning technologies to personalize instruction to student interests: The impact of relevant contexts on performance and learning outcomes, Journal of Educational Psychology, Vol. 105, No. 4, Pp. 932.
- Williams B, Boyle M, Molloy A, et al 2011, Undergraduate paramedic students, attitudes to elearning: Finiding From Five university programs. JRT; Vol. 9, No. 2, Pp. 89-100.
- Yamani, N 2017, Virtual Education Development Needs Assessment: Assessment of Readiness in Isfahan University of Medical Sciences, Iranian Journal of Medical Education Special Issue of Transformation and Innovation Packages in Medical Education, Vol. 6, No. 17, Pp 45-65. [in Persian]
- Zandi, S, Abedi, D, Yousefi, A 2020, Introduction to e-learning as a new educational technology and its integration in medical education programs, Pp. 65-76. [in Persian]
- Rappa, N.A., Yip, D. K.H., Baey, S.C 2009, The Role of Teacher, Student and ICT in Enhancing Student Engagement in Multiuser Virtual Environments, British Journal of Educational Technology, Vol. 40, No. 1, Pp. 61-9.
- Razavizadeh S 2016, Identify the critical success factors (CSF) universities e-learning centers in Iran and evaluation of these factors in Shahid Beheshti University. The thesis Tehran, Pp. 56-67. [in Persian]
- Roy, Andree. (2015). Barriers to e-learning in SMEs - Are they still there? E-learning Instructional Design, Organizational Strategy and Management. Additional information is available at the end of the chapter <http://dx.doi.org/10.5772/61131>
- Sheikh Abu Masudi, R, Soltani, N 2005. Comparison of the effect of e-learning and lecture-based education on nursing students' knowledge about cardiac dysrhythmias. Journal of Rafsanjan University of Medical Sciences. July 5, 2015, Pp. 43-53. [in Persian]
- Tarus, J.K., Gichoya, D., Muumbo, A 2015, Challenges of Implementing E-Learning in Kenya: A Case of Kenyan Public Universities, International Review

مجله‌ی توسعه‌ی آموزش جندی‌شاپور
فصلنامه‌ی مرکز مطالعات و توسعه‌ی آموزش علوم پزشکی
سال دوازدهم، شماره ۴، زمستان ۱۴۰۰

تعیین شرایط مداخله گر در ارائه الگوی ارتقای کیفیت آموزش الکترونیکی دانشگاه فرهنگیان استان خوزستان بر مبنای نظریه سازنده گرا

مرید نیازی: دانشجوی دکتری، گروه مدیریت آموزشی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران.

غلام حسین برکت*: عضو هیئت علمی، گروه مدیریت آموزشی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران.

لیلا بهمنی: عضو هیئت علمی، گروه مدیریت آموزشی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران.

چکیده: هدف از انجام پژوهش حاضر بررسی شرایط مداخله گر بر ارتقای کیفیت آموزشی دانشگاه فرهنگیان استان خوزستان بر مبنای نظریه سازنده گرا و با استفاده از نظریه زمینه ای می باشد. نظریه سازنده گرایی در دو دهه اخیر، دانش و مهارت های مورد نیاز برای موفقیت در زندگی امروزی به دلیل تحولات در حوزه های اقتصادی، اجتماعی و فناوری تغییر یافته است. جامعه آماری پژوهش، از مدیران و مسئولین دانشگاه فرهنگیان، خبرگان، صاحب نظران و اساتید برجسته این دانشگاه، تشکیل یافته و در بخش کیفی پژوهش نمونه گیری به صورت هدفمند و در بخش کمی روش نمونه گیری به صورت طبقه ای- تصادفی انجام شد. جهت انجام این پژوهش، روش تحقیق آمیخته استفاده شده است و جهت تجزیه و تحلیل داده ها از کدگذاری باز و محوری استفاده گردید. نتایج حاصل از این پژوهش، شرایط مداخله گر در ارتقای کیفیت آموزشی دانشگاه فرهنگیان استان خوزستان را رسانه آموزشی، عوامل اجتماعی، فرهنگی و اخلاقی بیان می کند.

واژگان کلیدی: ارتقای کیفیت، دانشگاه فرهنگیان، گراند تئوری، شرایط مداخله گر، نظریه زمینه ای.

***نویسنده مسؤول:** عضو هیئت علمی، گروه مدیریت آموزشی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران.

Email: v_data@yahoo.com